

การประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

The Assessment of Phetchaburi Rajabhat University's
Action Plan in Fiscal Year 2020

อภิวัฒน์ พานทอง

Apiwat Pantong

กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

Division of Policy and Planning, Office of the President, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: apiwat.pan@mail.pbru.ac.th

Received: 21 January 2022; Revised: 16 May 2022; Accepted: 17 September 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบและปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีหน้าที่ในการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 8 คน ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้เป็นการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การศึกษาเอกสารร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านระยะเวลา 3) ด้านระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน 4) ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย และ 5) ด้านอำนาจหน้าที่ที่ตัดสินใจในการประเมินผลปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ทุกปัจจัยล้วนส่งผลต่อการดำเนินงาน

2. แนวทางพัฒนาและปรับปรุงการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ 2.1 ควรให้ความสำคัญกับการประเมินแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมากขึ้นและกำหนดเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมสามารถสะท้อนผลการดำเนินงานในระดับผลกระทบได้อย่างชัดเจน ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปี

2.3 พัฒนาระบบสารสนเทศทางการบริหารเพื่อใช้รวบรวมและประมวลผลความสำเร็จตามแผนปฏิบัติการ และแผนพัฒนามหาวิทยาลัย

2.4 พัฒนาการสื่อสารในองค์กรให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มพลังเชิงบวกในการบริหาร ให้บุคลากรมีมุมมองในเชิงบวกในการพัฒนาองค์กร การพัฒนาตนเอง และการพัฒนาแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานรายบุคคลให้มีความสอดคล้องกับภาระงาน และสถานการณ์ของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันและอนาคต เพื่อพัฒนาองค์กรต่อไป

คำสำคัญ : การประเมิน แผนปฏิบัติการ นโยบายมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the patterns and factors affecting the assessment of Phetchaburi Rajabhat University's action plan in fiscal year 2020 2) to find a way to develop and improve the assessment of Phetchaburi

Rajabhat University's action plan in fiscal year 2020. This research was a qualitative research study. This sample group included 8 personnel who were responsible for the assessment of Phetchaburi Rajabhat University's action plan in fiscal year 2020. This research was a purposive sampling to obtain in-depth information covering the topics studied. Research tools included documentary research combined with in-depth interviews. Content analysis was used to analyze the data.

Research indicated the following results:

1. Factors affecting the assessment of the government action plan for the fiscal year 2020 of Phetchaburi Rajabhat University were: 1) personnel aspects 2) timing aspects 3) rules/regulations related to operations 4) university policies and 5.) In terms of decision-making powers in the performance appraisal for the fiscal year 2020, all factors affect the operation.

2. Guidelines for developing and improving the assessment of the government action plan for the fiscal year B.E. 2020 of Phetchaburi Rajabhat University, such as;

2.1 The university should pay more attention to the assessment of the Phetchaburi Rajabhat University Action Plan and set appropriate assessment criteria that can clearly reflect the performance at the impact level and meet the targets.

2.2 Knowledge Development of Personnel Understanding and realizing the benefits of the annual government action plan assessment.

2.3 Development of administrative information systems for collecting and processing achievements according to government action plans and university development plans.

2.4 Developing communication in the organization to be creative increase positive energy in management by giving personnel a positive perspective on organizational development, self-development, and the development of individual performance appraisal guidelines that are consistent with the workload and the situation of the university now and in the future to further develop the organization.

Keywords : Assessment, Government Action Plan, University Policies, Fiscal Year 2020, Phetchaburi Rajabhat University

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นสถาบันการศึกษาเก่าแก่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 90 ปี โดยก่อตั้งครั้งแรกที่ตำบลคูเรือ จังหวัดราชบุรี จากการเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูกสิกรรมประจำจังหวัดราชบุรี ในปี พ.ศ. 2469 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีภารกิจในการผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริให้เป็นที่ยอมรับของสังคมสำหรับการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัย มุ่งที่จะผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถพื้นฐาน ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ สามารถออกไปพัฒนา ประเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองตลาดแรงงานของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรีมีวิสัยทัศน์ในการมุ่งมั่นที่ “จะเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีความโดดเด่นด้านอาหารและการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2564” โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) โดยอนุมัติในการประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 11/2561 วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ภายในปี 2564 จะเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านอาหาร และสร้างองค์ความรู้ด้วยศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” ซึ่งแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2563 อนุมัติในการประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 9/2562 วันที่ 16 กันยายน 2562

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของมหาวิทยาลัย เริ่มจากการกำหนดยุทธศาสตร์ และโครงการพร้อม ตัวชี้วัดและงบประมาณ โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย จากนั้นกองนโยบายและแผนจะดำเนินการถ่ายทอด แผนปฏิบัติการประจำปีให้กับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะได้ทราบถึงตัวชี้วัดในโครงการต่างๆ จะจัดทำกิจกรรมเพื่อขอ งบประมาณ จากนั้นผู้รับผิดชอบพิจารณากิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีที่รับผิดชอบโครงการนั้น ๆ จากนั้นกองนโยบายและแผน จะดำเนินการรวบรวมกิจกรรมภายใต้โครงการที่ได้รับการพิจารณาจากรองอธิการบดี เป็นแผนปฏิบัติ

ราชการประจำปีฉบับสมบูรณ์ จากนั้นเสนออนุมัติจากคณะกรรมการบริหารการเงินและงบประมาณ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามลำดับ เมื่อได้รับอนุมัติแผนจึงประกาศให้หน่วยงานดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี ต่อไป

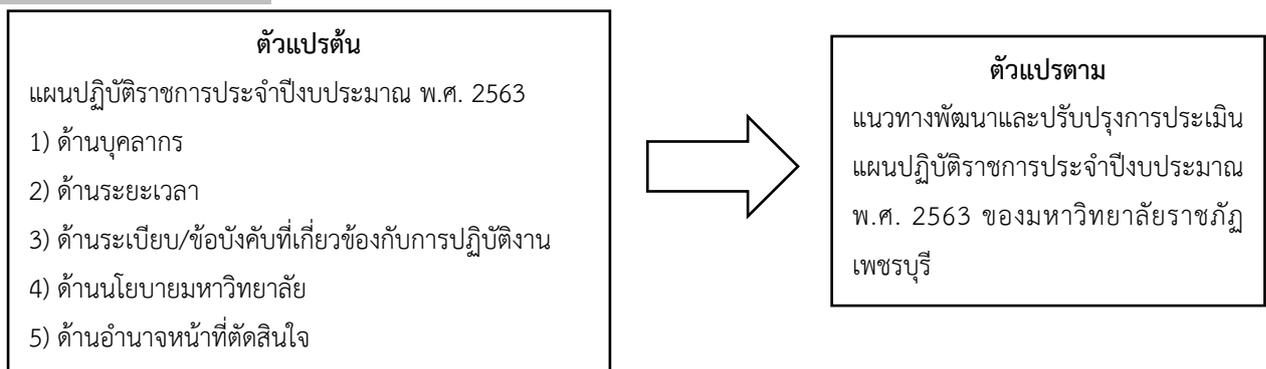
จากการดำเนินงานที่ผ่านคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย มักมีคำถามต่อฝ่ายบริหารถึงผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัย พบว่า กิจกรรมบางกิจกรรมไม่ได้ดำเนินการ เลื่อนการดำเนินงานไม่ตรงตามปฏิทินที่กำหนดไว้ หรือมีการดำเนินการแต่ผิดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดไม่ตรงตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี ทำให้ผลการประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

การวิจัยในครั้งนี้จึงเป็นไปเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และหาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินงานวิจัยดังนี้
ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีหน้าที่ในการประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 8 คน

กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาในครั้งนี้จะใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ดังนี้

- 1) รองอธิการบดีที่รับผิดชอบด้านนโยบายและแผน จำนวน 1 ท่าน
- 2) ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี จำนวน 1 ท่าน
- 3) ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน จำนวน 1 ท่าน
- 4) คณบดี จำนวน 4 ท่าน ได้แก่ (คณบดีคณะครุศาสตร์ คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณบดีคณะอุตสาหกรรม และ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ)

5) ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาเชิงคุณภาพในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) การสังเกต และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เป็นการรวบรวมข้อมูลเอกสาร และการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ถ้อยคำหรือประโยค ใจความสำคัญ มาจัดกลุ่มข้อมูลให้สามารถเป็นจำนวนที่วัดได้ แบ่งกลุ่มแยกหัวข้อให้ชัดเจนและนำมาสร้างข้อมูลแบบอุปนัย (Induction) จากข้อมูลดังกล่าว โดยแบ่งประเภทตามเนื้อหาได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านระยะเวลา 3) ด้านระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน 4) ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย และ 5) ด้านอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล นักวิจัยได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินแผนปฏิบัติการในรูปแบบของกฎหมาย บทบัญญัติต่าง ๆ แนวทางการบริหารงานในภาครัฐและเอกชนในด้านทรัพยากรในการบริหาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ บทความ วารสาร และรายงานการประชุม

2) ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ประกอบกับการสังเกตการณ์แสดงออก กิริยาท่าทาง หรือภาษาท่าทาง ตลอดจนความสอดคล้อง หรือขัดแย้งของการแสดงออกกับคำพูด การใช้ภาษา

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้การวิจัย การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ นายสะอาด เข้มสิดา ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตชน วงศ์รัตน์ พิจารณาตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ เนื้อหา ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามนั้น ครอบคลุมเนื้อหาที่จะทำการศึกษาหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อการตรวจสอบและแก้ไขอย่างถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีหน้าที่ในการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยวิธีการการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีการกำหนดยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. การสร้างความโดดเด่นด้านอาหาร และการท่องเที่ยว 2. การยกระดับคุณภาพบัณฑิต 3. การผลิตและพัฒนาวิชาชีพครู 4. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม 5. การพัฒนาท้องถิ่น 6. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร โดยมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดโครงการแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 หลังทบทวน ปรับปรุงและเพิ่มเติมเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โครงการเดิม 48 โครงการ ปรับลดเหลือ 28 โครงการ ตัวชี้วัดทั้งสิ้น 123 ตัว บรรลุเป้าหมาย 84 ตัว คิดเป็นร้อยละ 67.48 และสามารถบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์พัฒนามหาวิทยาลัย ระยะ 5 ปี จำนวน 29 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 63.04 จากตัวชี้วัดทั้งหมด 46 ตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านระยะเวลา 3) ด้านระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน 4) ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย และ 5) ด้านอำนาจหน้าที่ตัดสินใจในการประเมินผลปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ทุกปัจจัยล้วนส่งผลกระทบต่อการทำงานแตกต่างกันดังนี้

1) ด้านบุคลากร ในหน่วยงานถือว่าปัจจัยสำคัญในทุกภารกิจและเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success) หากบุคลากรมีความเข้าใจเห็นเป้าหมายเดียวกัน ร่วมคิดร่วมทำ เป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนการดำเนินงานก็จะบรรลุตามเป้าหมายในการขับเคลื่อนกิจกรรม โครงการ ตลอดจนการดำเนินงานการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของภาระงานที่ต้องขับเคลื่อนไปตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องมีการรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการตามไตรมาส และเวลาที่กำหนดในแต่ละโครงการกิจกรรม ซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งบุคลากรใน

มหาวิทยาลัยยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ ยังต้องมีการถ่ายทอดแผน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และพัฒนาบุคลากรในด้านนี้ต่อไป

2) ด้านระยะเวลา มีผลกระทบต่อการทำงานเป็นอย่างมาก เนื่องจากระบบบริหารงบประมาณยึดตามปีงบประมาณ แต่ในการจัดการศึกษายึดตามปีการศึกษา ผู้รับผิดชอบกิจกรรม โครงการต้องมีการวางแผนการทำงานตามกำหนดเวลา ซึ่งหากการจัดสรรงบประมาณล่าช้าไม่เป็นไปตามเวลาจะกระทบกับกิจกรรมโครงการที่วางไว้ซึ่งหากกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษา หากเป็นช่วงปิดภาคเรียนก็ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ได้ ตามเวลาที่กำหนด เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลไปถึงการประเมินที่ล่าช้า หรือไม่บรรลุเป้าหมายการทำงานได้ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โควิดทำให้การติดต่อประสานงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมไม่สามารถทำได้เหมือนในสถานการณ์ปกติ จึงไม่สามารถดำเนินโครงการ/กิจกรรมการได้ตามกำหนดเวลา หรือต้องเปลี่ยนรูปแบบการทำงานไปจากเดิมที่กำหนดไว้ รวมทั้งการปรับลดค่าเป้าหมาย หรือการยกเลิกโครงการ/กิจกรรม

3) ด้านระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการดำเนินงานและการประเมินแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นส่วนราชการการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปตามตัวบทกฎหมายให้อำนาจ จึงส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการและการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณด้วย ซึ่งปัจจุบันเห็นวาระระเบียบ / ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมทุกภารกิจ และยังไม่สะท้อนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เช่น การแนะนำให้นักศึกษาเข้ามาเรียนต่อและการดำเนินงานของบุคลากร ตลอดจนการประเมินผลสัมฤทธิ์รายบุคคลที่มีตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินที่จำกัด ขณะที่มหาวิทยาลัยก็มีภารกิจที่หลากหลายและแตกแขนงออกไปเรื่อย ๆ ในขณะที่ จำนวนบุคลากร ตัวบทกฎหมาย และหลักเกณฑ์การประเมินความคิดความชอบยังเป็นแบบเดิม ซึ่งไม่เป็นธรรมต่อผู้ปฏิบัติงาน จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันสมัย ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องมีการดำเนินการทบทวนเพื่อตอบสนองต่อการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะระเบียบด้านการเงิน และงบประมาณเพื่อให้เกิดความสะดวก คล่องตัวได้ รวมทั้งสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับทั้งผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน และผู้ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ให้เข้าใจตรงกับก่อนลงมือปฏิบัติงานโดยต้องจัดการความรู้เพื่อขับเคลื่อนงานเพื่อลดความผิดพลาดเพื่อขับเคลื่อนไปตามาระบบอย่างสิ้นไหล

4) ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย ส่งผลต่อการดำเนินงานและการประเมินแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เนื่องจากเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนให้มีการดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน ให้มีความสะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณา ลง ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคล่องตัว เนื่องจากหน่วยงานต้องปฏิบัติตามพันธกิจ และนโยบายของมหาวิทยาลัยซึ่งหน่วยงานต้องดำเนินงานตามนโยบาย ซึ่งการประเมินก็ต้องปรับเปลี่ยนไปตามนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไป โดยบรรจุลงในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เนื่องจากเป็นสิ่งที่ส่งเสริม ผลักดันและสนับสนุนการดำเนินงานให้สำเร็จตามนโยบายที่ตั้งไว้ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ความสอดคล้อง ความเชื่อมโยง บรรจุลงในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน และหากพบปัญหาหรือข้อขัดข้องในการดำเนินงานก็จะมีแนวทางหรือผู้รับผิดชอบเข้ามาร่วมแก้ไข โดยมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่ชัดเจน ซึ่งการดำเนินงานจึงต้องเป็นไปตามนโยบายที่ตั้งไว้

5) ด้านอำนาจหน้าที่ที่ตัดสินใจ ส่งผลต่อการดำเนินงานและการประเมินแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เนื่องจากเป็นตัวกำหนดขอบเขตของการดำเนินงานของหน่วยงานและบุคคล โดยเฉพาะอำนาจในการประเมินผลและติดตามตรวจสอบซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งนอกจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีจะมีกอนนโยบายและแผนแล้ว ก็ยังมีคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งในทุกๆระดับก็มีอำนาจในการดำเนินงานจนถึงติดตามประเมินผลได้อยู่แล้วเพียงแต่ต้องกำหนดกรอบเวลาที่ชัดเจน ผู้มีอำนาจต้องรู้การตัดสินใจของผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายส่งผลต่อการดำเนินงานและการประเมินแผนปฏิบัติราชการพอสมควร ซึ่งมหาวิทยาลัยมีการมอบอำนาจไว้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ แต่ในการดำเนินงานอาจต้องมีกลไกขับเคลื่อนให้เกิดความสำเร็จและบรรลุไปตามวัตถุประสงค์

2. แนวทางพัฒนาและปรับปรุงการประเมินแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีควรให้ความสำคัญกับการประเมินแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมากขึ้น เนื่องจากการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นสิ่งแสดงถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งยังแสดงให้เห็นถึงตำแหน่งปัจจุบัน (Positioning) ของมหาวิทยาลัยที่สามารถดำเนินการตามแผนงานพัฒนามหาวิทยาลัยทั้งระยะสั้น และระยะยาว ตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ หรือแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งหากไม่มีการประเมินผลการดำเนินงานในระดับแผนปฏิบัติการประจำปี มหาวิทยาลัยก็ไม่สามารถขับเคลื่อนหรือดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแต่ละยุทธศาสตร์ได้ ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยต้องมีภารกิจกำหนดเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมสามารถสะท้อนผลการดำเนินงานในระดับผลกระทบได้อย่างชัดเจน ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีควรเร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปี เนื่องจากหากบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการดำเนินการแล้วจะทำให้เกิดความร่วมมือ ความราบรื่น การเล็งเห็นถึงปัญหา การเสนอแนวทางแก้ปัญหา การร่วมกันขับเคลื่อนและผลักดันจนเกิดความสำเร็จ จนสามารถพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี อันมีพื้นฐานสำคัญจากความเข้าใจของผู้ปฏิบัติในระดับล่างจึงต้องเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกันมีมุมมองและสามารถเห็นภาพเดียวกันได้ เพื่อให้การประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นมากกว่าเพียงรายงานฉบับหนึ่ง หรือเพียงงานประจำที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ไม่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาในองค์กรได้

3) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีควรมีการพัฒนากระบวนการบริหารเพื่อใช้รวบรวมและประมวลผลความสำเร็จตามแผนปฏิบัติการ และแผนพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานได้แบบทันทีทันใด (Real-time)

4) มหาวิทยาลัยควรพัฒนาการสื่อสารในองค์กรให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มพลังเชิงบวกในการบริหาร ให้บุคลากรมีมุมมองในเชิงบวกในการพัฒนาองค์กร การพัฒนาตนเอง ตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ของตนเอง ให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา รับรู้และแก้ปัญหา และรับผลสำเร็จร่วมกัน

5) มหาวิทยาลัยควรพัฒนาแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานรายบุคคลให้มีความสอดคล้องกับภารงานภารกิจ และสถานการณ์ของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมาภิบาลที่มีความทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ทั้งยังสร้างแรง เกิดพลังในเชิงบวกแก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน และพัฒนาองค์กรต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีการกำหนดยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1.การสร้างความโดดเด่นด้านอาหาร และการท่องเที่ยว 2.การยกระดับคุณภาพบัณฑิต 3.การผลิตและพัฒนาวิชาชีพครู 4.การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม 5.การพัฒนาท้องถิ่น 6.การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จากการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีโดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านบุคลากรในมหาวิทยาลัยยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มการดำเนินการในการถ่ายทอดแผน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้บุคลากรทุกคนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็ว รวมทั้งควรจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ลำพูน [1] พบว่า ความให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของบุคลากรในหน่วยงานโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการแผนพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยเชิญอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้แก่บุคลากร รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและจัดทำแผน เช่น การเผยแพร่แผนยุทธศาสตร์ทางเว็บไซต์จังหวัดลำพูน การจัดตั้งกลุ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปี การนำเอา QR CODE มาใช้ในการจัดส่งเอกสารเพื่อความรวดเร็วและลดปริมาณการใช้ทรัพยากร เป็นต้น

ด้านระยะเวลา พบว่าแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ใช้การจัดสรรงบประมาณตามปีงบประมาณ ตุลาคม พ.ศ. 2562 - กันยายน พ.ศ. 2563 การจัดการศึกษายึดตามปีการศึกษา กรกฎาคม พ.ศ. 2562 - มิถุนายน พ.ศ. 2563

ผู้รับผิดชอบกิจกรรม โครงการต้องมีกรวางแผนการดำเนินงานตามกำหนดเวลา เป็นเพราะมหาวิทยาลัยจะต้องเร่งดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งหมดภายในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563 ตามที่สำนักงบประมาณกำหนด สอดคล้องกับประกอบ บำรุงผล [2] ได้ให้ความหมายการวางแผนคือการคาดการณ์ในอนาคต การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดนโยบาย การกำหนดโครงการและงานที่จะทำ กำหนดวิธีที่จะปฏิบัติ และการกำหนดงบประมาณ หากขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณล่าช้าไม่เป็นไปตามเวลา ก็จะกระทบกับกิจกรรมโครงการที่วางไว้ซึ่งหากกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาตรงกับช่วงช่วงปิดภาคเรียนทำให้ไม่สามารถดำเนินการกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ได้ ตามเวลาที่กำหนด

ด้านระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน พบว่าปัจจุบันระเบียบ / ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมทุกภารกิจ และยังมีส่วนที่ขัดข้องการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงาน จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันสมัย ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องมีการดำเนินการทบทวนเพื่อตอบสนองต่อการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะระเบียบด้านการเงิน และงบประมาณเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินงาน รวมทั้งสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับทั้งผู้ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ วัชรินทร์ สุทธิชัย [3] พบว่าควรมีการจัดระเบียบ ข้อบังคับ และนำมาพิจารณาปรับปรุงให้ทันสมัย และปฏิบัติได้สะดวกกว่าเดิม รวมถึงสร้างความเข้าใจให้มากขึ้นในกลุ่มบุคลากร

ด้านนโยบายมหาวิทยาลัย แผนปฏิบัติราชการประจำปีมหาวิทยาลัยจะมีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ไปตามนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุกิจกรรมที่สามารถขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายลงในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ โดยหน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่ผลักดันและสนับสนุนการดำเนินงานให้สำเร็จตามนโยบายที่ตั้งไว้ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ความสอดคล้อง ความเชื่อมโยงบรรจุลงในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน สอดคล้องกับ มยุรี อนุมานราชธร [4] ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติคือการแปลงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบาย ซึ่งอาจเป็นกฎหมาย หรือคำสั่งของรัฐบาล หรือคณะรัฐมนตรีให้เป็นแนวทางหรือแผนงานหรือโครงการ และสอดคล้องกับ วัชรินทร์ สุทธิชัย [5] ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นการแปลงนโยบายที่กำหนดไว้สู่การบริหาร มีการใช้ทรัพยากร การปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์การ ระหว่างบุคคล เพื่อให้วัตถุประสงค์หรือภารกิจที่กำหนดไว้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

ด้านอำนาจหน้าที่ที่ตัดสินใจ มหาวิทยาลัยควรกำหนดกรอบเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการแต่ละกิจกรรมให้มีความเหมาะสม ผู้มีอำนาจต้องรู้การตัดสินใจของผู้บริหารที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานและการประเมินแผนปฏิบัติราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สอดคล้องกับ วิชัย โสสุวรรณจินดา [6] ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอนว่าเป็นการตัดสินใจที่อยู่บนพื้นฐานของผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้แล้ว โดยเกิดขึ้นได้เมื่อผู้ตัดสินใจมีข้อมูลเพียงพอและทราบถึงผลการเลือกแต่ละทางเลือกอย่างแน่นอน ในสถานการณ์เช่นนี้ผู้ตัดสินใจจะพยายามเลือกทางเลือกที่ให้ผลประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นการตัดสินใจให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานการแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และระยะเวลาที่ต้องกำหนดการไว้แล้วให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง การประเมินแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไปในการประเมินแผนปฏิบัติราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ดังนี้

(1) ควรมีการศึกษาซ้ำในเรื่องดังกล่าวนี้ โดยการเพิ่มการศึกษาในเชิงปริมาณเพื่อทราบถึงระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินแผนปฏิบัติราชการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตัวอย่างเช่น การวิจัยเรื่องผลการประเมินความเข้าใจและการรับรู้แผนปฏิบัติราชการประจำปีของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อให้ผลการศึกษามีความสมบูรณ์ และสามารถสะท้อนถึงปัญหาในการประเมินแผนปฏิบัติราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

(2) การศึกษาในครั้งนี้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการประเมินแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างในระดับปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในการประเมินแผนปฏิบัติราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่เจาะลึกในแต่ละประเด็น และมีความหลากหลายในเนื้อหามากขึ้น ตัวอย่างเช่น การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- [1] ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ลำพูน. การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน (พ.ศ.2561 – 2565) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.
- [2] ประกอบ บำรุงผล. การบริหารและควบคุมงานก่อสร้าง = Construction management and supervision. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ; 2542.
- [3] [5] วัชรินทร์ สุทธิชัย. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ[วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม; 2557.
- [4] มยุรี อนุมานราชธร. นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : ธรรมการพิมพ์; 2549.
- [6] วิชัย โสสุวรรณจินดา. ความลับขององค์กร พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : ธรรมนิติ; 2535.